

ŠIMON CHOVAN WINGS IN MOTION

Kurátorka: Barbora Kurek Geržová

Miesto: Galéria mladých

Vernisáž: 9. 9. 2021 o 18.00

Trvanie výstavy: 10. 9. 2021 – 7. 11. 2021

* * *

Šimon Chovan je vizuálny umelec a dizajnér patriaci k najmladšej generácii autorov súčasnej umeleckej scény. Vo svojej tvorbe kriticky reflektuje vzrastajúcu existenčnú závislosť od nových sofistikovaných technológií, ktoré definujú našu súčasnosť. Zaujíma ho fungovanie spoločnosti, prírody, sveta a nášho miesta v ňom, ale aj interakcia s entitami mimoľudskej existencie.

Vo svojom umeleckom programe vychádza z aktuálnych myšlienkových filozofických smerov, akými sú objektovo orientovaná ontológia (OOO) a špekulatívny realizmus (materializmus), ktoré sú v opozícii k osvietenskému a modernistickému chápaniu sveta, ktorý vychádzal z antropocentrizmu (z gréc. anthropos – človek, centrum – stred), kde je človeku prisúdené privilegované postavenie, je považovaný za najvyššiu hodnotu a meradlo všetkého.

Objektovo orientovaná ontológia radikálne zmenila hierarchiu subjekt (človek) verzus objekt (ostatný mimoľudský svet) tak, že ju prevracia v prospech vyzdvihovania svojbytnosti objektov. V tomto chápaní sveta človek stráca nadradené, privilegované miesto. Stáva sa len jednou z jeho zložiek a je v rovnocennom vzťahu s jeho ostatnými časťami – prírodou, zvieratami a rastlinami, neživými predmetmi a materiálmi. Takto štruktúrovaný svet je v rovnováhe. Bol pred človekom, je a bude aj po ňom. To je apokalyptická vízia konca ľudskej existencie a civilizácie, ale nie prírody, sveta, vesmíru a zeme – tie v nejakej – modifikovanej – podobe môžu prežiť.

Z tohto myšlienkového zázemia vychádza autorova tvorba, jeho fascinácia metamorfózou matérií, ktoré

tu boli pred existenciou ľudského druhu, prírodnými materiálmi, ale aj tými, ktoré sú produkované ľudskou civilizáciou (technické/odpadové materiály). Významným aspektom autorovej tvorby je jej emočný charakter vychádzajúci, ako sám hovorí, z potreby „kultivácie cítenia – resuscitácie pocitov utlačených technológiami a sterilnou estetikou, ale aj vytvárania nových foriem cítenia a medzidruhovej solidarity prostredníctvom materiállovej senzibility“.

Na aktuálnej výstave *Wings in Motion/Krídla v pohybe* sa autor predstaví tromi sériami diel, ktoré spája špecifický prírodný materiál – zemina charakteristickej žltohnedej farby, pripomínajúca púštnu pôdu exotických krajín, ktorá je privezená z lokálnej vulkanickej oblasti Banskej Štiavnice, odkiaľ Šimon Chovan pochádza. V užšom význame odkazuje na autorovu biografiiu, osobnú mytológiu a históriu, predovšetkým na individuálne vyrovnávanie sa s dôsledkami ekologickej krízy. V širšom význame tematizuje alarmujúci stav planéty, ktorý je dôsledkom devastačného pôsobenia ľudskej civilizácie. V prezentovaných prácach vytvára napätie medzi rôznorodými materiálmi, organickými a anorganickými, prírodnými a priemyselnými. Poukazuje na potrebu zvýšenej citlivosti voči živým i neživým existenciám akéhokoľvek druhu, pracuje s geologickým časom a geológiou materiálových médií.

Šimon Chovan (1994) je vizuálny umelec a dizajnér. V roku 2019 ukončil štúdium na VŠVU v Bratislave v ateliéri Priestor (Marcel Benčík, Paľo Choma). Počas štúdiá vystriedal niekoľko ateliérov – Medialab, dielňa Jaroslava Kyšu alebo ateliér Borisa Ondreičku – so semestrom stráveným v belgickom KASKU v ateliéroch mediálneho umenia a Network Culture. Zúčastnil sa na rezidenčných pobytach v Novej synagóge v Žiline a v FKSE v Budapešti. V roku 2019 bol nominovaný na cenu EXIT. Je prispievateľom do internetového magazínu 3/4 o digitálnych kultúrach.